

Finanskomiteen

Deres ref: [Deres ref]

Vår ref: JØ

Dato: 15.05.2020

Høringsinnspill – revidert nasjonalbudsjett

Akademikerne takker for muligheten til å komme med skriftlig høringsinnspill i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett.

Revidert nasjonalbudsjett må, sammen med fase 3-tiltakene, bidra til at vi lykkes i gjenåpning av samfunnet, både mht. fortsatt kontroll på smitten, kapasitet i helsevesenet, med å få folk tilbake i jobb og med insentiver og midler til langsiktig omstilling.

Akademikerne er opptatt av at gjenåpningen av samfunnet skjer på en trygg måte og at helsevesenet er rustet til å kunne håndtere koronapandemien og konsekvensene av den, også i lang tid fremover. Det er derfor bra med bevilgning til fastlegeordningen og styrking av sykehusene.

Bra med flere studieplasser - det trengs midler til opprustning av UH-bygg

Akademikerne er fornøyd med at regjeringen foreslår å opprette 4000 nye studieplasser fra høsten. Det svært viktig at flere får tilgang til høyere utdanning. En del av de nye studieplassene bør vurderes å gjøres permanente. Akademikerne mener at det må settes i gang kartleggingsarbeid for å oppnå økt kapasitet på teknologistudier, medisinstudier veterinærstudiet og andre retninger hvor det er vanskelig å møte arbeidslivets behov.

Det er også behov for å øke antall LIS-stillinger (Lege i spesialisering). Det er helt nødvendig å sikre nok kapasitet og leger med høy kompetanse. Korona-pandemien viser at vi ikke kun kan basere oss på spesialister utdannet i andre land.

Samtidig som det opprettes nye studieplasser er det viktig å sikre at kvaliteten i studiene ikke svekkes, og at universiteter og høyskoler har kapasitet på lesesaler, lab og seminarrom. Det må satses på opprustning av universitetene og høyskolene. Ved å prioritere dette i revidert nasjonalbudsjett sikres oppgaver som holder bygg- og anleggsbransjen i sving, og vi får endelig gjort noe med den forfalne bygningsmassen til mange utdanningsinstitusjoner.

Etterlyser alternativer til permittering for økt aktivitet

Permitteringsordningen må sees i en helhetlig sammenheng, den må også vurderes i forhold til alternativer til permittering. De midlertidige permitteringsreglene innebærer at det er nesten uten

kostnader for arbeidsgiver å permittere. Vi er derfor skeptisk til å forlenge perioden, og vi mener det er grunn til å øke antall dager med lønnsplikt for arbeidsgiver. Faren med for lang permitteringsperiode er at folk blir innelåst, og i praksis avskjermet fra mobilitet. Kompetansen benyttes ikke, og arbeidskraften bidrar ikke til verdiskaping. Det er derfor viktig å etablere virkemidler som kan fungere som alternativer til permitteringer.

Akademikerne har foreslått en ordning med lønns subsidiering, der bedriftene i en midlertidig periode får tilskudd til lønnskostnader for å holde folk i jobb. Permitteringsregimet og lønns subsidiering må sees i sammenheng, og vi forventer at dette inngår i den varslede proposisjonen om «Veien ut av krisen». Målsettingen med en lønns subsidieringsordning må være at den reduserer omfanget av permitteringer og bidrar til å styrke levedyktig virksomhet.

Utvid perioden for dagpenger mens man etablerer virksomhet

Oljeprisfallet kan bli langvarig, og mange vil aldri komme tilbake til jobbene sine. Særlig gjelder dette personell innen oljerelatert virksomhet. Da må vi legge til rette for omstilling og kompetanseoverføring. Mange av disse har kompetanse som kan overføres til andre områder, men det skjer ikke over natten. Adgangen til å etablere egen virksomhet mens man mottar dagpenger ble utvidet til 12 mnd i forbindelse med oljeprisfallet for noen år tilbake. Dette ble godt mottatt av ingeniørene i oljesektoren, men erfaringene var helt klart at 12 mnd er urealistisk kort tid å få en lønnsom bedrift på beina. Perioden bør derfor utvides til 24 måneder.

Akademikerne støtter forslaget om å utvide ordningen med gunstig skattemessig behandling av opsjoner i små oppstartsselskaper.

Støtter tilleggsbevilgning til NAV

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen til Arbeids- og velferdsetaten med 700 mill. kroner for å håndtere merbelastningen i møte med virusutbruddet. Dette er helt nødvendig i nåværende situasjon og bevilgningene bør vurderes økt ytterligere i tiden fremover. NAV må ikke bli en flaskehals for privatpersoner og bedrifter i en presset situasjon og vil trenge ytterligere ressurser både til IT-utvikling og til å følge opp arbeidssøkere i tiden som kommer. Det er også viktig at de gjenopptar arbeidet med å rydde opp etter EØS-skandalen.

Skuffende på grønn omstilling

Nasjonale ambisjoner for nødvendig grønn omstilling kommer i skuffende liten grad til uttrykk gjennom revidert nasjonalbudsjett. Motkonjunkturpolitikken må være innrettet mot å redde eksisterende bærekraftige arbeidsplasser, men også legge til rette for fremvekst av nye næringer, virksomheter og arbeidsplasser. Investeringer i kompetanse og teknologiutvikling, tilrettelegging for innovasjon og at gründere får livsviktig hjelp til å overleve er viktig for å lykkes. Vi har derfor høye forventninger til regjeringens varslede tiltakspakke for grønn omstilling.

Det er positivt at regjeringen styrker investeringselskapet Nysnø AS ytterligere i 2020, ved å tilføre 300 millioner kroner. Akademikerne mener det er viktig med offentlig risikokapital som fremmer løsninger som reduserer klimagassutslipp og fremmer private investeringer.

Vi etterlyser økte bevilgninger til forskning knyttet til energieffektivisering; fangst, transport og lagring av CO₂; havvind og andre fornybare energikilder. Videre er det behov for en ekstraordinær bevilgning til instituttsektoren. Denne sektoren er svært konjunkturavhengig, og det er viktig å stimulere aktiviteten for å sikre at kompetansen opprettholdes.

Akademikerne etterlyser også at det legges til rette for en utvidet og systematisk teknologioverføring mellom bransjer og sektorer. Norsk leverandørindustri og maritime næringer består av teknologimiljøer med bred kompetanse som kan utnyttes til å styrke andre næringer og samfunnsområder, fra havbruk til helse, beredskap og klimatilpasning i kommunene.

Med vennlig hilsen,
Akademikerne

—

Kari Sollien
Leder